

Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 21. märtsi 2022. a määruse nr 23 „Ettevõtja rakendusuuringute määrus“ muutmise määruse eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määruse eelnõuga muudetakse ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 21. märtsi 2022. a määrust nr 23 „Ettevõtja rakendusuuringute määrus“¹ (edaspidi *määrus*). Määruse muutmisega võimaldatakse ka IPCEI eelteatise alusel rahastatud projektide abikõlblikkuse perioodi pikendada määruses ettenähtust rohkem, kui see periood ei ületa Euroopa Komisjoni riigiabi lubavas otsuses sätestatud projekti kestust. IPCEI eelteatise projektide puhul antakse toetust üldise grupierandi määruse alusel sarnaselt määruse paragrahvi 8 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud tegevustele. Seega kehtib neile määruse paragrahvi 11 lõiked 3 ja 4. Kuna IPCEI teatise alusel riigiabi andmiseks valikud Euroopa Komisjoni lubavad otsused on viibinud, siis ka eelteatise alusel rahastatud projektide elluviimine on viibinud, mistõttu on põhjendatud võimaldada ka nende projektide abikõlblikkuse perioodi pikendamisel ületada paragrahvis 11 lõikes 3 sätestatud perioodi. Lisaks eemaldatakse erand, mille kohaselt varasemalt olid tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses seotud isikute vahelised tehingud abikõlblik kulu, kui nimetatud tehingud on projekti eesmärkide saavutamiseks vältimatud ja ei kahjusta teiste projekti partnerite huvisid.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi majandusarengu osakonna arendusvaldkonna juht Mikk Vahtrus (625 6389, mikk.vahtrus@mkm.ee) ning Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse toetuste osakonna tiimijuht Alice Liblik (5569 6862, alice.liblik@eas.ee). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Gerly Lootus (gerly.lootus@mkm.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Määruse eelnõu koosneb kolmest punktist.

Punktiga 1 jäetakse paragrahvi 9 lõikest 10 välja punkti 1, st erand, mille kohaselt on tulumaksuseaduse § 8 lõike 1 tähenduses seotud isikute vahelised tehingud abikõlblik kulu, kui nimetatud tehingud on projekti eesmärkide saavutamiseks vältimatud ja ei kahjusta teiste projekti partnerite huvisid. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse praktilisest kogemusest johtub, et tehingu vältimatuse hindamine on keeruline, kuna ei ole sisustatud, mis on piisav põhjendus. See omakorda toob kaasa vaidlusi või olukordi, kus lähtutakse vaid toetuse saaja põhjendustest. Nimetatud muudatus kohaldub vaid projektidele, mille osas esitatakse taotlus pärast muudatuse jõustumist.

Punktiga 2 täiendatakse paragrahvi 11 lõike 4¹ sõnastust, mis võimaldab ka IPCEI eelteatise alusel rahastatud projektide abikõlblikkuse perioodi pikendada nii, et see ületab sama paragrahvi lõikes 3 kehtestatud perioodi, kui see periood ei ületa Euroopa Komisjoni riigiabi lubavas otsuses sätestatud projekti kestust. Täienduse vajadus tuleneb sellest, et IPCEI

¹ [RT I, 05.07.2023, 323](#)

projektide käivitamine on riigiabi loa saamise tõttu veninud, mistõttu on ka eelteatise alusel rahastud projektides tekkinud mahajäämust.

Punktiga 3 kehtestatakse rakendussäte, mille kohaselt rakendatakse paragrahvi 9 lõike 10 punkti 1 muudatust neile projektidele, mille elluviimiseks on taotlus esitatud pärast muudatuse jõustumist. Kuna sättes tehtav muudatus on olemuselt piirav, ei kohaldata seda juba elluviidavatele projektidele.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõul ei ole puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatused võimaldab IPCEI projektidel saavutada nende eesmärged ja hoiab ära projektide enneaegse lõpetamise. Paragrahvi 9 lõikest 10 punktist 1 erandi eemaldamine aitab luua õigusselgust.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatustega täiendavaid kulusid ei teki.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutusele.

Muudetava määruse muutmise eelnõu, milles sisaldasid ka käesolevas eelnõus olevad sätted, esitati EIS-i kooskõlastamisele 2024 septembris. Kõnealusest eelnõust on jäetud välja kõik rahvusvaheliste koostööprojektide rahastamist reguleerivad muudatused, mistõttu on põhjendatud eelnõu kooskõlastamine lühendatud tähtaja jooksul.